

SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemam velja:

Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr.

V administraciji prejemam velja:

Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za jeden mesec 1 gld.

V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto.
Posamne številke po 7 kr.

Naročnino in oznanila (insertate) vsprejema upravništvo in ekspeditija v „Katol. Tiskarni“, Vodnikove ulice št. 2.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma ne vsprejemajo.

Vredništvo je v Semenških ulicah št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izvemši nedelje in praznike, ob pol 6 uri popoldne.

Štev. 146.

V Ljubljani, v četrtek 28. junija 1894.

Letnik XXII.

Apostolsko pismo svetega očeta Leona XIII.

Vsem knezom in narodom sporoča papež Leon XIII. pozdrav in mir v Gospodu.

1. Zahvala sv. očeta.

Prekrasna očitna voščila, katera smo celo preteklo leto vsprejemali v spomin začetka svoje škofovske oblasti in katera so nedavno završili izredno pobožni Španjci, so nas vzlasti zato veselila, ker se je v onem jedinstvenem mišljenju pokazala jedinstvo sv. cerkve in njena čudovita zveza s papežem. Zdelo se je, kakor bi bil katoliški svet tiste dni nekako pozabil vse drugo in proti Vatikanu obračal svoje oči in srca.

Vladarji so nam pošiljali poslance, verniki so v velikih množicah romali semkaj, ljubeznjiva pisma smo dobivali, svete svečanosti so se opravljale: vse to je jasno pričalo, da so katoliška srca in katoliške misli jedine, kadar je treba skazovati udanost apostolski stolici. Tem ljubše in prijetnejše nam je bilo to, ker je bilo popolnoma v soglasju z našimi nameni in deli. Ker smo svojo dobo izpoznali in ker smo si bili v svesti svoje dolžnosti, smo namreč imeli v mislih celi čas svoje višje duhovske službe in kolikor smo mogli, smo skrbeli z opomini in dejanji, da bi vsa ljudstva in vse narode zvezali tem ožje seboj in pokazali v vsakem oziru koristno moč rimskega papeštva. Zato zahvaljamo najpreje božjo dobrotljivost, ki nam je ljubeznjivo darovala tako visoko, čilo starost; potem pa vladarje, škofove, duhovnike in vse zasebnike, ki so se trudili s tako raznovrstnimi dokazi ljubezni in udanosti častiti našo osebo in čast in nam kot zasebniku dajati zaželene tolažbe.

2. Namen apostolskega pisma.

Seveda smo marsikaj pogrešali, da bi bila tolažba popolna in trdno utemeljena. Še sredi splošnih izrazov ljubezni in udanosti se je namreč lahko videla velika množica, ki se ni udeleževala soglasnega veselja katoliškega, nekaj, ker sploh nima evangeljske modrosti, nekaj pa, ker je pač na krščansko ime krščena, pa odločena od katoliške vere. To nas je jako hudo bolelo in nas še boli; saj nam ni mogoče misliti, ne da bi nas v dnu duše ne bolelo, da hodi daleč od nas, kakor po stranski poti, tako velik del človeškega rodu.

Ker pa namestujemo na zemlji vsegamogočnega Boga, ki hoče, da se vsi ljudje izveličajo in pridejo k izpoznanju resnice in ker nas visoka, skrbi polna starost približuje človeškemu koncu, se nam zdi primeren čas, posnemati vzgled našega Odrešenika in mojstra Jezusa Kristusa, ki je malo pred svojim povratom v nebesa Boga Očeta pregoreče prosil, naj bi bili njegovi učenci in verniki jednega srca in jedne misli: „Prosim, — da bodo vsi jedno, kakor ti, Oče! v meni, in jaz v tebi; da bodo tudi oni v nas jedno.“ (Jan. 17, 20. 21.)

Ker ne vklepa ta božja molitev in prošnja samo tistih, ki so tedaj verovali v Jezusa Kristusa, marveč tudi vse tiste, ki bi verovali vanj v prihodnje, zato nam je to prav primerna prilika, da zaupno razložimo svoje želje in poskrbimo po svojih močeh, da se pokličejo vsi ljudje brez razločka rodu in bivališča k jedinstvu vere in se zanj vnajejo.

3. Nevernikom!

Ljubezen, ki tja urneje hiti, koder je bolj treba pomagati, nas sili, in naših mislij vzlet se nagiblje najpreje k tistim največjim nesrečnežem vseh narodov, ki luči evangelija še niso zagledali, ali pa so jo sicer vsprejeli, toda so jo vsled malomarnosti ali vsled prevelike oddaljenosti zopet pogasili in zato ne poznajo Boga in so v največji zmoti. Ker pa prihaja vse izveličanje od Jezusa Kristusa, — zakaj nobeno drugo ime pod nebom ni dano ljudem, v katerem bi mi mogli biti izveličani“ (Dej. ap. 4, 12.), — zato najbolj želimo, da bi vse zemeljske pokrajine prodrla in napolnila presveta zvezda Jezusova. Sveta cerkev je vedno opravljala to svojo od Boga ji naloženo službo.

Čemu je namreč devetnajst stoletij z večjo gorečnostjo in večjo stanovitostjo delovala in po čem bolj hrepenela, nego po tem, da pripelje narode k resnici in h krščanstvu? In tudi sedaj vsled naše oblasti jadrajo evangeljski seli čisto čez morja v najoddaljenejše kraje; mi pa vsak dan molimo Boga, naj pomnoži služabnike vredne apostolske službe, ki se ne plašijo žrtvovati svoje zločnosti in zdravja, da celó svojega življenja, če je treba, da se razširja Kristusovo kraljestvo.

Ti pa, Izveličar in Oče človeškega rodu, Jezus Kristus, podvizaj se; ne odlašaj več storiti, kar si nekaj rekel, da boš vse na-se potegnil, ko boš z zemlje povzdignen. Stopi že doli in pokaži se nebrojni množici, ki še nima tako velikih dobrot, katera si s svojo krvjo zaslužil zemljanom; vzbudi tiste, ki sedé v senci teme in smrti, da se razsvetljeni v žarkih tvoje modrosti in moči v Tebi in po Tebi „spopolnijo v jedinstvu“.

4. Kristijanom ločenim od katol. cerkve!

Premišljujočim skrivnost te jedinstvi se nam v mislih pokažejo vsi narodi, katere je Božja dobrota že zdavnej pripeljala iz dolgotrajnih zmot k evangeljski resnici. Res ni nobenega prijetnejšega spomina, nobene veličastnejše prilike, da hvalimo neskončno Previdnost Božjo, kakor zgodovina starih časov, ko so imeli od Boga izviračo vero za skupno in nerazdeljivo dedščino; ko je po bivališču, značaju in navadah ločene omikane narode, če so bili tudi v drugih stvarih nejedini in se prepirali, vendar vse združevala v verskem oziru krščanska vera. Ko se spominjamo tistih časov, moramo le zelo obžalovati, da so nevoščljivost, sovraštvo in nesrečne časovne razmere tekom stoletij odtrgale velike in cvetoče narode naročju rimske cerkve. Mi pa se obračamo zaupajoč v milost in usmiljenje neskončnega Boga, ki jedini pozna pravi čas, pomagati, in ki more voditi po svoji volji misli ljudij, ravno k tistim narodom in jih opominjamo in rotimo v očetovski ljubezni, naj opusté nejedinstvo in se povrnejo k jedinstvu.

5. Razkolicom!

In najprej se oziramo polni ljubezni k vshodu, od koder je začetkom prišlo izveličanje za celo zemljo. Zelja in pričakovanje nam namreč vzbujata prijetno upanje, da ne bo več dolgo, ko se bodo v podedovani veri in stari slavi bliščeč vshodne cerkve tja povrnila, od koder so izšle, in to tembolj, ker se njihova ločitev ni vršila zavoljo prevelikega razločka. Če malo stvari izvzamemo, smo v ostalem tako so-

glasni, da jemljemo neredkokrat braneč katoličanstvo spričevanja in dokaze iz nauk, navad in obredov vshodnih kristijanov. Poglavitna točka preprirov je prvenstvo rimskega papeža. Ožró naj se pa v staro dobo in naj si ogledajo, kaj so mislili njihovi predniki in kaj jim je sporočil čas, ki je v najbližji dotiki s staro dobo. Iz tega se namreč da jasno dokazati, da velja Jezusa Kristusa Božja beseda: „Ti si Peter, in na to skalo bom zidal svojo cerkev“, o rimskih papežih. In stara doba jih je videla mnogo, ki so bili prav iz vshodnih krajev izbrani za papeže, vzlasti Anakleta, Evarista, Aniceta, Eleverija, Cozima, Agatóna. Večina izmej njih je zapečatila modro in sveto vladanje vsega krščanstva s svojo krvjo.

Čas, vzrok, začetniki nesrečnega razkola so popolnoma znani. Pred tistim časom, ko je človek ločil, kar je Bog združil, je bilo ime apostolske stolice sveto in na vshodu in na zahodu so v popolnem soglasju brez kakega obotavljanja ubogali rimskega papeža, kot pravnega naslednika sv. Petra in zato namestnika Jezusa Kristusa na zemlji. Opažujmo začetek razkola! — sam Focij je poslal v Rim iz tega vzroka zastopnike v svoji zadevi; papež Nikolaj I. pa je poslal, ne da bi bil kdo ugovarjal, svoje legate iz Rima, „naj skrbno preiskujejo zadevo patrijarha Ignacija in naj popolnoma in resnično poročajo o njih apostolski stolici“, tako da očito potrjuje prvenstvo rimske stolice, o kateri se je takrat prepir začel, vsa zgodovina te stvari. — Konečno je sploh znano, da so pri velikih cerkvenih zborih, namreč pri drugem lyonskem in florentinskem Latinci in Grki z lahko pridobljeno in jednoglasno oblast rimskih papežev postavili za verski nauk.

Navlašč smo se spominjali teh stvari, ker so nekaka vabila, da se ustanovi mir, tembolj, ker opažamo pri vshodnih kristijanah nekako milejše mišljenje o katoličanih, da celó neko dobrohotno nagljenje do njih. To se je posebno pokazalo, ko so nedavno naše romarje na vshodnih krajih s posebnim odlikovanjem in s posebno prijaznostjo vsprejemali.

Zato „se odpirajo moja usta k Vam“ vsem, ki ste ločeni od katoliške cerkve in ki pripadate grškemu ali kakemu drugemu vshodnemu obredu. Zelo si želimo, da vsak za-se premišljuje tisti ljubezni in resnosti polni govor, ki ga je nekaj govoril Bessarion vašim očetom: „Kako se bomo zagovarjali pred Bogom, da smo se ločili od svojih bratov, saj je On, hoteč jih združiti v jeden hlev, prišel z nebes, se včlovečil in bil križan? Kako se bomo branili pri svojih zanamcih? Ne pripuščajmo tega, preljubi očetje! ne imejmo tega mnenja, ne skrbimo tako slabo za-se in za svoje.“ — Premišlujte dobro naše predloge same na sebi in pred Bogom. Ne vodijo nas človeški oziri, marveč božja ljubezen in gorečnost za skupni blagor nas nagiblje, da vam svetujemo spravo in zvezo z rimsko cerkvijo; pri tem umevamo vse obsejajočo, popolno zvezo; taka bi pa še nikakor ne bila ona zveza, ki bi ničesar drugega ne provzročila, nego nekakšno soglasje v verskih naukih in nekaj bratovske ljubezni. Prava zveza mej kristijani je tista, ki jo je ustanovitelj svete cerkve, Jezus Kristus, postavil in hotel in katera biva v jedinstvu vere in vodstva. Saj vam tudi ni nobenega

vzroka biti v skrbeh, da ne bi mi ali kateri naših naslednikov odvzel kaki cerkvi količkaj vaših pravic, patrijarhalnih privilegijev, obrednih navad. Saj je bilo in bo zmiraj utemeljeno v namenu in v delovanju apostolske stolice po pravici dovoljevati mnogo stvari posebnostim in šegam vsakega naroda. — Vrh tega se bo pa potem, ko se združite z nami, po Božji naredbi pomnožilo dostojanstvo in čast vaših cerkvâ. Bog naj torej usliši vaše vlastne prošnje: „Daj, da prenehajo razdori cerkvâ“ (καύσον τὰ σχίσματα τῶν ἐκκλησιῶν. In liturg. S. Basilij) in: „Združi razkropljene in pripelji zmotne nazaj in jih zveži s svojo sveto katoliško in apostolsko cerkvijo“ (τοὺς ἐνκοπρωμένους ἐπισυνάγαγε, τοὺς πλανημένους ἐπανάγαγε καὶ σύναρον τῇ ἀγίᾳ σου καθολικῇ καὶ ἀποστολικῇ Ἐκκλησίᾳ. Ib.); tako se torej vrnite k tisti jedni in sv. veri, kateri je najstarejša doba nas in vas jednako izročila; katero so nepokvarjeno ohranili vaši očetje in predniki; katero so z bleskom svojih krepostij, z velikostjo svojega duha, z izbornostjo svojih nauk tekmovalje proslavljali Atanazij, Bazilij, Gregor Nacijanski, Janez Krizostom, oba Cirila in še več drugih velikih mož, katerih slava pripada kot skupna dedščina v jednaki meri vshodu in zahodu.

6. Slovanskim narodom!

Tu navajamo posebno vas, vse slovanske narode, katerih glas oznanja mnogo zgodovinskih spomenikov. Vi veste, kako sta za Slovane zaslužna vaša sveta očeta v veri, Ciril in Metod, katerih spomin smo tudi mi pred nekaj leti skušali povečati s tem, da smo jima odločili pristojno čiščenje. Po njunih krepostih in njunem delovanju je večina rodov vašega debla prejela omiko in izveličanje. Tako se je zgodilo, da je bilo mej slovanskimi deželami in rimskimi papeži dolgo časa najlepše mejsebojno razmerje, z jedne strani v dobrotah, z druge pa v najzvestejši udanosti.

Ko je nesrečen čas vaše prednike večinoma odtrgal rimski veri, premišljuje veliko vrednost povrata v jedinstvo. Tudi vas kliče sveta cerkev neprenehoma v svoje naročje, pripravljena, vam podati marsikako sredstvo izveličanja, blagostanja in velikosti.

7. Protestantom.

Z ne manjšo ljubeznijo se oziramo na narode, katere je v novejšem času nenavadna izprememba stvari in časov ločila od rimske cerkve. Pozabijo naj raznovrstne dogodbe v preteklosti, dvignejo naj svoje misli nad vse človeške stvari in naj z merilom, želečim samo resnice in izveličanja, razmotravajo od Kristusa ustanovljeno cerkev. Če s to primerjajo svoje občine in presojujejo, kakšna je pri njih vera, bodo lahko priznavali, da so v mnogih in zelo važnih točkah prvotno resnico pozabili in se razšli v raznevrstne nove zmote; tudi ne bodo tajili, da ni pri njih od one podedovane resnice, katero so začetniki teh novotarij seboj vzeli v ločitev, skorej nobena določena veroizpovedna oblika ostala, ki bi jo morali vsi priznavati.

Da, tako daleč je že prišlo, da se mnogi ne boje razdirati samega temeljna, na katerem jedino stoji cela vera in vse človeško upanje, namreč Božje narave Izveličarja Jezusa Kristusa. Ravno tako, kakor so preje razlagali, knjige stare in nove zaveze, trdeč, da so pisane po Božjem navdihnjenju, tako jim sedaj odrekajo vsako veljavo. Ker so dali vsakemu prostost, da si vse tolmači po svoji pameti in razsodnosti, se je seveda to pokazalo kot nujna posledica. Zato postavljajo vlastno vest za jedino voditeljico in merilko življenja in zametavajo vsako drugo ravnilo v delovanju; odtod izvirajo nasprotujoča si menjenja in raznovrstne ločine, ki se često spajajo v naturalizem in racionalizem. Zato že obupujejo, da bi se mogli nazori zjediniti in oznanjajo in priporočajo zvezo v bratovski ljubezni. Prav res; saj moremo biti vsi združeni v mejsebojni ljubezni. To je namreč Jezus Kristus najbolj dokazoval, hoteč, da bodi znak njegovih vernikov, da se ljubijo mej seboj. Pa kako more vezati srca popolna ljubezen, če ne zjedinja vera duhov? —

Iz teh vzrokov jih je izmej tistih, o katerih smo govorili, prav mnogo iskalo v pravi razumnosti in v želji po resnici, pot izveličanja v katoliški cerkvi, ker so pač dobro izpredvideli, da ne morejo biti zvezani z Jezusom Kristusom kat z glavo, če niso združeni z njegovim telesom, ki je sv. Cerkev, in da ne morejo doseči prave Kristusove vere, če zaničujejo njegovo pravo, sv. Petru in njegovim naslednikom izročeno učeniško službo. Videli so namreč v rimski cerkvi podobo prave cerkve, ki je od Boga, svojega

začetnika nezamenljivo označena z jasnimi znamenji; in zato je mej njimi mnogo duhovitih razlagavev stare dobe, ki so v izvrstnih spisih pojasnovali izvor rimske cerkve od apostolov, nepokvarjenost njenih verskih resnic in stalnost njene uprave. Tako tedaj vas, o bratje naši, ki ste že tristo let v veri ločeni od nas, ki ste se iz kakoršnega koli vzroka ločili od nas, z ozirom na vzgled teh mož, kličejo bolj naša srca, nego naše besede. „Hitimo vsi v jedinstvo vere in spoznanja Sinu Božjega“. (Ef. 4, 13.) Dovolite, da Vas povabimo k tej jedinstvi, ki je katoliška cerkev nikedar ni, in je ne bo pogrešala in da vam ljubeznivo podajemo roko. Ze zdavnej Vas kliče k sebi sv. Cerkev, skupna mati, vsi katoličani vas pričakujejo z bratovskim hrepenenjem, da z nami sveto častite Boga, združeni v popolni ljubezni po spoznavanju jednega evangelija, jedne vere in jednega upanja.

8. Katoličanom!

Da bi bila tako zaželena jedinstvo popolnoma skladna, nam preostaje še, da izpregovorimo vsem tistim po širni zemlji, o katerih izveličanju že dolgo bdé naše skrbi in misli: menimo namreč katoličane, katere katoliška vera ravno tako uči pokorščine do apostolske stolice, kakor jih ohranja združene z Jezusom Kristusom. Teh sicer ni treba vspodbujati k pravi in sveti jedinstvi, ker so je po božji dobroti že tako deležni; vendar pa jih je treba opominjati, da sedaj, ko od vseh strani preté nevarnosti, ne izgubé z brezbriznostjo in lenobo največjega božjega darú. Zato naj vsprejmo iz naukov, ki smo jih preje podelili ali vsem ali posamnim katoliškim narodom, pravo vodilo za svoje mišljenje in delovanje, posebno naj si pa postavijo za najvišji zakon, da moramo učeniški službi in oblasti sv. cerkve ne ozkosrdno, ne nezaupno, marveč iz cele duše in radovoljno ubogati v vseh stvareh. Pri tem naj ne pozabijo, kako škodljivo je krščanski jedinstvi, da so raznovrstni zmotni nazori zatemnili in izbrisali pravi pojem sv. Cerkve. Ta je namreč po volji in ukazu svojega Božjega Ustanovitelja v svoji vrsti popolna družba, katera ima dolžnost in službo vtiskavati človeškemu rodu evangeljske nauke in naredbe in ga voditi po čistem obnašanju in krščanskih krepostih k tistemu izveličanju, ki je vsakemu človeku odločeno v nebesih. Ker je, kakor smo rekli, popolna družba, zato nima od zunaj izvirajoče, marveč po Božjem sklepu in po svoji vlastni naravi ji podeljeno življensko silo in ima ravno zato po naravi ji pripadajočo postavodajavno oblast in prav je, da v tem postavodajavstvu ni nikomur podvržena; ravno tako mora biti svobodna v vseh stvareh, ki spadajo v njeno pravo. Toda ta svoboda ni taka, da bi kakerkoli vzbujala zavist in sumljivost; cerkev namreč ne išče gospodstva in ne žene je nobena strast, marveč hoče in zahteva samo ohraniti pri ljudeh dolžne čednosti in na ta način in po tem potu skrbeti za njihovo večno izveličanje. Zato je pristopna in često materno prizanesljiva; da, neredkokrat se zgodi, da v marsikaterih stvareh opusti od svojega prava ozirajoč se na državne razmere, ker dokazujejo že često z državami sklenjene pogodbe. — Nič ji ni bolj ptujega, nego kako državno pravico osvojati se pa tudi država mora nasprotno spoštovati cerkvene pravice in se varovati da kakega dela njihovega zase po sili ne pridobi. — Če pa si ogledamo, kakšna je resnica, kaj vidimo? Prav mnogi radi sumljivo opazujejo cerkev, goje nasprotstvo proti nji, sovražijo jo in zavistno jo obdolžujejo in kar je še mnogo hujše, skušajo z vso močjo in silo, da bi jo vsužili oblasti državnih voditeljev.

Odtod izvira, da ji odvzemajo njeno premoženje, da ji omejujejo njeno svobodo; odtod težave pri vzgoji gojencev za duhovski stan; odtod strogi izjemni zakoni proti duhovstvu; odtod zatiranje in prepovedi redovnih družb, ki so krščanstva najboljše obrambne posadke; s kratka, odtod poojstrjeno ponovljene tirjatve regalistov. To se pravi silo delati najsvetejšim pravicam sv. cerkve; to pa pripravlja državam največjo nesrečo, ker očitno nasprotuje Božjim namenom. Bog, vladar in stvarnik sveta, ki je postavil v svoji najvišji skrbnosti za človeško družbo posvetno in cerkveno oblast, je hotel, da bodita različni, prepovedal pa je, da bi bili ločeni in da bi se bojevali. Božja volja in skupni blagor človeške družbe celo na vsak način zahteva, da bodita posvetna vladna oblast in cerkvena v lepi sloznosti. Zato ima država svoje vlastne pravice in dolžnosti, ravno tako ima tudi cerkev svoje; obe pa morata biti zvezani z vezjo jedinstvi. Tako ne

bode imelo mejsebojno razmerje mej cerkvijo in državo sedanje, iz mnogo vzrokov škodljivo in za vse dobro jako nadležne zmešnjave in doseglo se bode, da bodo državljani brez zmede in brez ločitve obojnega polja „dali Bogu, kar je Božjega in cesarju, kar je cesarjevega“.

9. Framasonstvo.

Velika nevarnost preti jedinstvi od takozvane framasonske čete, katere pogubna sila tlači vzlasti katoliške narode. Viharni časi jo podpirajo, ponosna je na svojo moč, svoje pripomočke in vspehe in tako se trudi, da bi še bolj vtrdila in razširila svoje gospodstvo. Ze je stopila iz svojega skrivališča v javnost in se je ustanovila, kakor bi hotela izživati Božje veličastvo, celo v tem mestu, ki je sedež katoličanstva. Najgorje pa je, da koderkoli se vgnjezdi, se vsili mej vse stanove in slojeve in mej vse državne uredbe, dokler konečno ne doseže moči in gospodstva. To je zato najgorje, ker je očito, da so njeni nazori napačni in da so njeni nameni hudobni. Dela se, kakor bi branila človeške pravice in krepila državno družbo, zraven pa sovražno napada krščanstvo, zametuje od Boga razodete nauke, se norčuje iz verskih dolžnostij, grdi svete zakramente, ki so najvzvišenejše stvari, kot praznoversko zmes; zakon, družino, mladinski poduk, vsa zasebna in javna razmerja skuša iztrgati krščanstvu, vse spoštovanje Božje in človeške oblasti izbiti ljudstvu iz srca. Uči, da mora človek častiti naravo in da se mora presojati resnica, pravost in pravo jedino le po njenih načelih. Samo ob sebi je razvidno, da se človek po tem načinu navadi poganskih navad in poganskega življenja, ki je gorje, čim bolj se pomnožuje nasladnost.

Dasi smo preje o tem že najresneje se izrazili, nas vendar sili apostolska čuječnost, da se zopet s tem pečamo in da vedno iznova povdarjamo, da pri tako bližnji nevarnosti ne more biti preveč previdnosti. Dobrotljivi Bog zadrži zlobne nakane; krščansko ljudstvo pa naj čuti in izprevidi, da se mora konečno otresti tega tako nevrednega jarma; Lah in Francozi, katere najtrje tlači, naj bi se ga tem odločnejše otresli. S kakšnim orožjem in kako to najložje store, smo že sami pokazali in pomen tistim ne more biti dvomljiv, ki zaupajo vodstvu Njega, katerega Božji izrek ostane: „Jaz sem svet premagal“. (Jan. 16, 33.)

10. Srečna prihodnost.

Če se vsestransko odstranijo nevarnosti in če se povrnejo kraljestva in države k verski jedinstvi, bi se dobila čudovito vplivna pomoč proti hudemu in obilna množica blagrov. Omenjajmo poglavitnejše!

Prvi blagor je dostojanstvo in delovanje sv. Cerkve; ta bi imela sebi pristojno častno mesto in bi svobodno hodila svojo pot deleč evangeljsko resnico in milost in sicer državam v poseben prid. Ker je namreč človeškemu rodu od Boga dana učiteljica in voditeljica, more posebno uspešno skrbeti za najsilnejše izpremembe v javni blagor, reševati najzamotnejša vprašanja; povspeševati pravo in pravičnost, ki sta najmočnejši državni podpori.

11. Oboroženi mir.

Izvrstno, vzlasti v sedanjih časih zaželena sredstvo bi bila potem ustanovljena jedinstvo, da se odvrnejo grozne nevarnosti za vojsko. Mi imamo pred očmi razmere v Evropi. Ze mnogo let živimo v miru le bolj na videz, nego pa v resnici. Mejsebojno sumljivo nezaupanje vpliva tako, da skoro vsi narodi tekmujejo v neprestanem oboroževanju za vojsko. Neizkušena mladina odteguje se vodstvu in vzgoji staršev ter se sili v nevarnosti vojaškega življenja; najčvrstejši mladi ljudje odstranjajo se od kmetijstva, od višjih študij, od trgovine, od obrta v vojaško službo. Vsled velikih troškov praznijo se državne blagajnice, uničujejo se moči, ki bi bile državi v podporo in pri tem trpi tudi imetje posameznih; oboroženi mir, kakoršnega imamo sedaj, postal je že skoro neznosen. To bodi naravni stan državlanskega skupnega življenja mej ljudmi? Vendar pa nam je mogoče izkopati se iz tega stanja po milosti Jezusa Kristusa in pridobiti si resničen mir. Nič namreč ni primernejšega, kakor krščanska krepost in posebno pravičnost, da se kroti častiželjnost, pohlep po tujem blagu in zavidljivost, s čemer se najpoglavitneje neti snov za vojsko; na podlagi te kreposti ostanejo nedotakljive pravice narodov in svetost pogodb; s tem pa se tudi vtrjujejo vezi bratoljubja v prepričanju, da: „Pravičnost povzdiguje narod“. (Preg. 14, 34.)

Tudi v notranjem življenju bodo države dobile bolj varno in močno sredstvo za javni blagor, kakor je ponujajo zakoni in orožje. Vsakdo pač vidi, da od dne do dne rasejo nevarnosti za javni mir in za javno varnost; pogosti grozni zločini namreč kažejo, da so se zaprisegle uporne skrivne družbe razrušit in uničit države.

12. Socijalno in politično vprašanje.

Dve veliki vprašanji ste na dnevnem redu socijalno in politično. In obe ste največje važnosti akoravno se za nju modro in pravično rešitev hvalevredno trudi, obravnava in poskuša, vendar temu nič ne bo bolj služilo, kakor če se bodo duhovi zopet in zopet iz notranjega vzroka krščanske vere nagibali, da se zavedajo in da spolnujejo svoje dolžnosti. — O socijalnem vprašanju smo pred nedavnim časom v tem smislu razpravljali vporabljač načela evangelija in natornega prava. — Glede političnega vprašanja, pri katerem mnogi v teoriji družijo svobodo in državno oblast, v dejanju pa ju neprimerno ločijo, zamoremo iz krščanskega modroslovja naukov zajemati v veliko korist. Bodi namreč oblika državi katerakoli, ako je določeno in splošno vsprejeto, da oblast (auctoritas) izvira iz Boga, tedaj je pameti takoj jasno, da imajo nekateri pravno pravico ukazovati, in da iz tega prihaja za druge dolžnost, da so pokorni; to tudi ne nasprotuje človekovi časti, ker smo s tem bolj Bogu pokorni, nego ljudem; Bog pa napoveduje „najhujšo sodbo onim, ki so na čelo postavljeni“, ako ne opravljajo njegovega mesta prav in pravično. Svoboda posameznih pa ne more pri nikomer vzbujati sumnje in zavisti, ker ni nikomur na kvar in ker se na to ozira, kar je resnično, pravo in združljivo z javnim mirom. — Ako naposled premišljujemo, kaj premore cerkev, mati in posredovalka mej narodi in knezi, da s svojo veljavnostjo in s svojim svetom oboje podpira, tedaj nam bo jasno, kako je važno za občni blagor, da se vsi narodi nagibljejo k jedinstvu v krščanski veri in v krščanskem življenju.

13. Bodoča podoba krščanske zemlje.

To premišljujoč in z vso dušo po tem hrepeneč zremo v daljavi prihodnji red stvari in mi ne poznamo nič bolj ljubeznivega, kakor pogled na blagor, ki se iz tega razvija. Mi si skoraj ne moremo predstavljati, kako bi naenkrat pričeli narodi tekmovali v vseh odličnih delih, v sreči in prospevanju, ako bi se dosegel mir in pokoj, ako bi se pospeševalo vednostno napredovanje, ako bi se poleg tega po krščanski šegi in po Naših predpisih vstanovljale zadruge kmetovalcev, rokodelcev in raznih obrtnij; s tem bi se zatrlo požrešno oduševanje, s tem bi se pa tudi razširilo polje za koristna dela.

14. Evropa — ognjišče krščanske omike.

Vpliv teh blagodejnih naprav bi se pa ne omejeval samo na omikane narode, temveč bi se kakor vode bogata reka razširjal na dolgo in široko. Kakor smo rekli že v uvodu, treba namreč pomisliti, kako brezštevilni narodi že stoletja čakajo na to, odkod da bi prejeli luč resnične omike. Dasi so glede večnega zveličanja narodov sklepi Večnega daleč od razumevanja človeškega, vendar ni verski razkol najmanj kriv, da je še po raznih krajih na zemlji razširjeno nesrečno praznoverje. V kolikor namreč more človeško spoznavanje sklepati iz dogodkov, zdi se, da je Bog Evropi odločil nalogo: nositi omiko krščanskih narodov polagoma v vse pokrajine. Z delom prešnjih časov doseženi pričetki in napredki kazali so veselo rast, ko se je nenadoma v šestnajstem stoletju vnel razpor. Prepričali so krščanstvo in vojske so požrle Evropi moči; te razmere pa so neizmerno škodljivo vplivale na misijone. Ker vzroki razkola še vedno obstajajo, zato se ni čuditi, da živi še toliko ljudij omreženih v nečloveške npravi in grozne verske razvade. Zato se trudimo vsi, da se zaradi splošnega blagora zopet vstanovi nekdanja jedinstvo. Časovne razmere so ugodne, da se vstanovi tako soglasje in da se daleč na okrog razširjajo dobrote krščanske modrosti, ker smisel za pobratumstvo med ljudmi ni bilo nikdar globoje utisnjena v srca in ker človek ni nikdar človeka gorečneje iskal, bodisi da si pridobi znanosti ali pa da mu pomaga. Vozovi in ladije prehajajo z neverjetno hitrostjo neizmerne pokrajine po suhem in po morju; to bi ne donasalo le krasnih koristij za trgovino in vednoželjnost marveč tudi za razširjanje božje besede od vzhoda do zahoda.

15. Težavna pot, a naša nada je v Bogu.

Mi dobro vemo, kako dolgo in težavno delo zahteva red stvari, o katerih bi želeli, da se vresničijo; tudi takih ne bo manjkalo, ki bodo rekli, da v svojem upanju gremo predaleč in ki bodo mislili, da mi hrepenimo bolj po zaželjenem, kakor po dosežnem. Mi pa vso svojo nado in vse svoje zupanje stavimo na Izveličarja človeškega roda, Jezusa Kristusa, dobro pomneč, kaj in koliko je nekdanj storila „nespamet križa in njegove besede v začudenje in osramotenje modrosti tega sveta“. — Posebe pa prosimo kneze in državne voditelje naj po svoji državniški modrosti in v pravi skrbi za svoje narode prav presojujejo naše svete, ter naj jih pospešujejo s svojo veljavnostjo in naklonjenostjo. In če dosežemo le del pričakovanih uspehov, bo to zelo pomenljivo pri sedanjih splošno razdejanih razmerah, v katerih se nezadovoljnost s sedanjestjo družji s strahom pred prihodnostjo.

16. Sklep.

Konec prejšnjega stoletja napolnil je Evropo v splošnem prevratu s strahom in trepetom. Ali morebiti ne bode ravno narobe sedanje svojemu koncu bližajoče se stoletje dalo človeškemu rodu srečo jedinstvu z nado na velike dobrote, ki se nahajajo v jedinstvu vere?

„Bog pa, bogat v usmiljenju, v čegar oblasti so časi in trenotki“, podpira naj naše želje ter milostivo pohitri izpolnitev božje obljube Jezusa Kristusa: Ena čeda bo in jeden pastir. (Jan. 10. 16.)

Dano v Rimu pri sv. Petru dne 20. junija 1894, v sedemnajstem letu naše vlade.

Papež Leon XIII.

Politični pregled.

V Ljubljani, 28. junija.

Ulični napis v Pragi. Vprašanje o uličnih napisih v Pragi je storilo že jeden korak dalje. Jeden nemški posestnik je tožil občino zaradi rušenja posesti, ker je na njegovo hišo nabila češki napis. Višje deželno sodišče v Pragi se je pa izjavilo, da o tej stvari niso kompetentna soditi sodišča, ker naprava tabel za orijentiranje spada v področje občine, katero imajo nadzorovati le upravna oblastva. — Mestni zbor je sklenil pritožiti se na ministerstvo proti pozivu namestništva, da naj se odpravijo jedino češki napis. nabiti proti volji gospodarjev. Staročehi niso glasovali za pritožbo. Sploh se zadnji čas Staročehi nekako približujejo vladi. Radi bi, da bi jih podpirala, ako pride do razpusta mestnega zbora.

Proticerkvene predloge v ogerski zbornici poslancev. Zbornica poslancev je vsprejela dostavek k novemu ženitvenemu zakonu, katerega je sklenila gospodska zbornica, da se ta zakon prav nič ne dotika verskih dolžnostij. Mi temu dostavku nismo pripisovali nobene važnosti, in v tem je nas povsem potrdil tudi pravosodni minister odgovarjajoč skrajnim levičarjem in zatrjujoč jim, da se ni bati, da bi ta dostavek imel kak vpliv na izvajanje zakona. Zbornica je potem vsprejela zakon o enakopravnosti židovske vere in pa o svobodnem bogoslužju skoro brez vsacega razgovora, kakor bi ta zakon ne imel prav nobenega pomena. Liberalni listi so posebno zadovoljni, da zlasti proti prvemu zakonu ni nikdo ugovarjal s kakega protisemitskega stališča. Zanje je veselo znamenje, da v ogerskem parlamentu še ni protisemitov.

Rusija. Tajni svetnik državni kontrolor Filipov pojde zaradi bolehnosti v pokoj. Njegov naslednik bo državni svetnik Ivanščekov, ki je bil dosedaj v finančnem ministerstvu prvi adlatus. Ta sprememba je pomenljiva zaradi tega, ker je mesto državnega kontrolorja jako vplivno in pa ker je poslednji drugačnega mišljenja od prvega. Prvi je dosegel visoko visoko mesto s pomočjo Pobjedonovseva, bil je ta, kakor vsak Starorus, nasprotnik vsega, kar ni pravoslavno. Ivanščekov je pa bolj svobodnih nazorov. Vidi se, da vpliv Pobjedonovseva v Rusiji gine, če tudi počasi. Katoliki zaradi tega pač ne bodo žalovali, ker je Pobjedonovsev jih na vso moč zatiral. Bil je skoro vsemogoč, ker ga je jako čislal car.

Kornelij Hertz je povabljen pred policijsko sodišče; a najbrže ne pride. Stvar še ne bode hitro rešena. Hertz bode gotovo ugovarjal pristojnosti sodišča, ker je on bil član častne legije, ko je zakrivil goljufijo in kot tak spada pod apelacijsko sodišče. Državni pravdnik trdi, da Hertz spada pred poli-

cijsko sodišče, ker je zgubil red častne legije, predno se je vložila tožba. Predno vse instance odločijo, katero sodišče je pristojno, mine pač že jedno leto. Potem pa preide še pol leta predno ga bodo mogli in contumaciam obsoditi, kar je združeno z mnogimi formalnostmi. V 18 mesecih se pa lahko še marsikaj premeni.

Razgled po slovanskem svetu.

Deželna razstava v Lvovu.

(II. Izv. Dop.)

Vlak je obstal na Lvovski postaji. Izstopim: povsod praznično lice, zastave, girlande, postavljene za vsprejem nadvojvode Karola Ljudevita, ki je otvoril razstavo. Ta se širi uprav do vrat v razstavo, tako da ima vsa stolica gališka svečan in nenavaden značaj.

Pred železničnem dvorcem (kolodvorom) je orjaški trg sredi zelenega parka. Fijakarji stoje pri vozeh v vojnem redu postavljenih, skromni omnibusi stoje na strani, zamišljeni konjski tramvé z jedne strani in z druge električni, navlašč za razstavo narejen, prosijo in vabijo v svojo notranjost.

Izbral sem si električni tramvé, ker je nov in ker ima jako ukusne vozove, lakirane na jasno-rudeče. Prišel sem sredi mesta in se nastanil v hotelu. Vodstvo razstavino je preskrbelo nekaj novih hotelov in zato ni stiske; stanovanja je dosti. Ko vredim vse svoje stvari, (bila je še 3 ura popoldne) se usedem v električni voz in hajdi v razstavo.

Pred njo so veličastna vrata, postavljena v „empire“. Dva visoka obeliska se dvigata kvišku in pozdravljata resno prišleca. Služabniki v granatovi obleki spuščajo goste notri; avtomatična priprava pa pri vsakem sproti pokaže, kolikéri vstopa tisti dan v razstavo.

Vstopim in se začuden razgledam po okolici. Tla se polagoma vzdigujejo in na njih so postavljene umetne in krasne stavbe v praznični obleki. Vse se bliska, vse se sveti. Ako se izgublja v ti množici. Veliko je tu slogov, koliko dela, koliko domišljije, koliko ukusa! In ti stolpi, stolpiči, kule, ki kipé v zrak pogumno, smeli radostno! Z vseh vrhov pa veje velika zastava v deželnih ali državnih barvah. Celi gozd teh zastav je kakor mnogobrojna procesija, ki stopa za banderi, veter se igra z zastavami v najčarobnejši obleki, in ti se klanjajo gostom in jih pozdravljajo veselega lica. To je tudi mene razveselilo.

Grem dalje in počasi se razgledavam, da bi se vsaj malo udomačil v tem vojaškem prostoru. Široka cesta, ali boljše: široki trg razpoluje celo razstavo v dva dela. Na levi in desni stoje paviljoni, mej njimi pa ceste in pota. Glavna cesta se dvakrat posebno razširi, pri prvem basénu in pri drugem, koder je električni vodomet; baséna sta velika in okrogla, krog njiju so pa postavljene v lepi vrsti glavnejše stavbe.

Navdušil me je ta prizor. Nisem pričakoval, da bi kaj takega videl. Oko je napojeno, začudeno.

Ozrem se po vsem prostoru. Razstavna palača je na vrhu, okrog pa so razkošni prizori. V podnožju mojem počiva velikan kakor kača zvit. To je Lvov. Kovinske strehe se spreminjajo v solčnih žarkih, bele stene zidanih stavb slepe oko. Ta velikan živi, diše, ropoče, govori in se vije sredi zelenja tiščoč se obširnih gričev: visokega gradu, cesarskega gojzda itd. Podobnega krasu ni imela nobena evropska razstava. Očesu godi ta prizor in se ne more odtrgati od njega. Čutiš in dišeš pozemlje. Zahajajoče solnce se smeji tvojemu začudenju, vrže vate zadnjo pest zlata in škrlata in se izgubi za zelenimi vrhovi. K s. L u k a s z k i e w i c z.

Cerkveni letopis.

Cerkev na Vrhu pri Sv. treh Kraljih.

Pri Sv. treh Kraljih na Vrhu, 24. jun.

Svetotrikralska župna cerkev na Vrhu je dobila nov kinč. Te dni sta se postavili v presbiteriju dve umetni okni, kateri je izdelala tvrdka Neuhauser dr. Jele & Co. v Inomostu na Tirolskem. Obe sta prekrasno slikani. Jedno okno ima podobo sv. Cirila, drugo pa sv. Metoda. Podoba stoji pod priprostim baldahinom, nad kojim se razprostira preproga (Grisailenteppeh), širina je pa izpolnjena s primernim obrobkom (Bordüre). Okni imata okrogli lok in sta v svitlobi po 280 cm., široki po 75 cm. Slog je renesanski. Okni sta svetli in ob solčnem svitu se pokaže v živih barvah rajskomila krasota.

S početka je bil presbiterij gotskega sloga. Prenovljavalni duh renesance je pa ta slog predelal.

Jaano se je to pokazalo zdaj pri vzdavanju oken. Gotska rebra izklesana iz kamenja lahko va ter lepo slikana so posekali in zavrgli. Silaste loke so pa zidarji kar v zid zazidali.

Dal Bog, da bi našli Sv. trije Kralji vrhovski veliko dobrotnikov, da bi se njihova cerkev primerno popravila in polepšala in da bi sv. trije kralji, mo-gočni zavetniki živine, izprosili slovenskim živino-rejcem bogatega blagoslova!

Dnevne novice.

V Ljubljani, 28. junija.

(Apostolsko pismo Leona XIII.) V današnjem listu objavljamo na uvodnem mestu prekrasno pa-peževo apostolsko pismo v celoti. Ker zavzema ve-liko prostora, zato prosimo svoje gg. sotrudnike, naj nam oprosté, ako nismo mogli vsega doposlanega objaviti že v današnjem listu. Priredili bomo tudi nekaj posebnega natisa apostolskega pisma. Ako bi morda kdo želel kaj več iztisov dobiti, naj vred-ništvu „Slovenca“ pravočasno naznani, da vemo do-ločiti število izvodov. — Bog dodé-li na priprošnje sv. Petra in Pavla apostolski besedi Leona XIII. obilnost svojega blagoslova!

(Prevzv. knezoškof ljubljanski) so opravili danes slovesno črno sv. mašo za pokojnega cesarja Ferdinanda. Cerkev noga opravila udeležili so se zastopniki raznih oblastev.

(Promocija.) V nedeljo dne 24. t. m. bil je v Rimu promoviran doktorjem modroslovja č. g. Ig-nacij Zitnik. Promocija vršila se je po običaju oo. dominikancev slovesno v cerkvi S. Maria sopra Minerva pri oltarju sv. Tomaža Akvinskega. — No-remu doktorju modroslovja, ki si je za naš list po-prej kot urednik in sedaj kot marljiv dopisnik iz Rima pridobil toliko zaslug, iskreno častitamo, želeč mu, da se kmalu vrne zdrav v svojo domovino! Ad multos annos!

(Enketa glede lovskega zakona) vršila se je včeraj pod predsedstvom dež. odbornika dr. Fr. Pa-peža. Želeti je le, da bi se v deželni zbornici po-slušali nasveti kmečkih zastopnikov. Bog da, da bi ne veljalo i tu: Posvetovanja dovolj, sadú malo!

(Pri volitvi v okrajni šolski svet kočevski) sta bila včeraj od učiteljstva potom kompromisa iz-voljena gg. Tomšič in Windisch, prvi Slove-nec, drugi Nемеc. Spletke nekaterih slovenskih učiteljic z nekaterimi kočevskimi učitelji so se torej iz-jalovile.

(Imenovanje.) Komisariski pristav g. Ivan Zhuber pl. Okrog imenovan je komisarjem generalnega nad-zorništvava avstrijskih železnic.

(Finačno vodstvo pozivlje) v današnjem urad-nem listu g. Franca Kosa, c. kr. davkarskega pri-stava v Mokronogu, ker je dne 12. t. m. samoobla-stno brez oproščenja ostavil urad svoj in se doslej ni še vrnil nazaj na svoje mesto, da se tekom 8 dnij prijavi c. kr. glavarstvu na Krškem, drugače bode od-puščen iz službe.

(Iz Celovca) dne 27. junija: Vojaki domačega pešpolka št. 7 so dné 24. t. m. v Celovcu in v Gradcu primerno obhajali spomin bitke pri Kustoci. — Poročal sem Vam že, da je v tiskarni društva sv. Jožefa štrajkalo 11 stavecev. Le-ti so hoteli s silo zabraniti, da bi bili vstopili drugi staveci in so faktorja tiskarne napadli na ulci, nekega staveca pa v kavarni.

(Buddhaist — na Koroškem.) Dne 22. t. m. sta se morala pred celovškimi porotniki zagovarjati anarhista 35letni Fr. Egger iz Hüttenberga in tri-ndvajsetletni S. Wucherer iz Africa, ker sta raz-širjala anarhistične spise. Gledé ver-zpovedanja iz-javil je Wucherer: „Ich bin Vegetarianer, morde kein Thier, bin nebenbei Buddhaist, wie kann ich also Terrorist sein“. Egger je bil oproščen, Wucherer obsojen na tri mesece.

(Shod avstrijskih odvetnikov) zboroval je v torek pet ur, osobito v vprašanji glede na numerus clausus. V razpravo posegel je med drugimi govorniki tudi odposlanec ljubljanske odvetniške zbornice g. dr. Alfonz Mosché. Na predlog g. dr. Zuckra (Dunaj) se je izhod izjavil z 19 proti 13 glasom zoper numerus clausus.

(Izvoz goveje živine na Solnograško.) C. kr. deželna vlada za Kranjsko je na prošnje solnograške deželne vlade ravnokar odredila da se imajo v bo-doče spremljevalni listi in živinski potni listi pri izvozu goveje živine i. dr. — na Solnograško in v Švico, napolnjevati ne le s slovenskim, nego tudi z nemškimi tekstom, ker se bode inače do-

tična živina pri reviziji teh listov s samoslovenskim tekstom na mejni postaji brez odprave zavrnila! Ta ukrep velja zlasti za županstva na deželi, in se je natanko po njem ravnati.

(Razstava slik.) G. Davorin Rovšek, znani fotograf, razstavil je v Kolmanovi prodajalnici na glavnem trgu lepo število svojih vrlo pogojenih slik na platinov papir, na pigmentov ogljeni tisek, na porcelan, bromov srebrovi papir in svilo. Rovškove slike odlikujejo se po izredni čistosti in krasoti. Občinstvo pač ne zamudi prilike ogledati si izborna dela vrlega domačega umetnika.

(Ogenj.) V Rapljevem v Strugah je bil v po-nedeljek ogenj, ki je uničil troje poslopjij. Zanetila je zlobna roka.

(Morski psi.) Tržaški magistrat javlja, da so pri Terezijanskem nasipu dne 23. t. m. popoldne videli tri morske pse in svari, naj pazijo kopalci.

(Letošnja prva košnja) pričela se je tako v ljubljanski okolici kakor po deželi in to po nekod že 14 dni pred Kresom. Povsod se je pridelalo obilo in lepega sena, ki se pa sedaj precej s težavo spravlja zaradi neugodnega vremena. Cene, ki se stavijo sedaj metričnemu centu povprek, so kaj nizke. Izvestno bodo letos živinorejci imeli obilo krme za rejo, in jim ne bode treba prodajati živine za uborne nizke cene kakor lani. Ker pa je sena obilo, se ga bode pa gotovo tudi čez mejo nekaj prodalo za lep denar.

(Pivovarna bratov Koslerjev) v Ljubljani je bila za svoje na letošnji mejnarodni raz-stavi živil na Dunaji razstavljene izdelke odlikovana z državnim darom z zlato sve-tinjjo. To priznanje na tujem jo jako priporočilno ter naj bi izdelke te tovarne uvaževali zlasti slo-venski krémarji in trgovci.

Društva.

(Občeni zbor dramatičnega društva v Ljubljani.) Dne 24. t. m. ob 8. uri vršil se je v Citalničnih prostorih omenjenega društva občeni zbor katerega je ob določeni uri otvoril t. č. pred-sednik g. dr. Ivan Tavčar. — Pred vsem pozdravi leta zbrane člane, ter se spominja faktorjev ki so v preteklem letu zdano podpirali društvo, tako: sl. deželni zbor in mestna občina ljubljanska, ter na-čelnik gledal. društva gosp. Piantan in tajnik gosp. Pirc. Pričakuje da bo občinstvo čvrsto podpiralo i v bodoče društvo, kajti zahteve so vedno večje in skrbeti bo zdaj za pomočitev osobja, ustanovitev penzijskega zaklada, i dr. — Sklene se izreči za-hvalo dež. zboru in mestnemu zboru. — Iger pred-stavljalo se je v pretekli sezoni 58, izmej teh bilo je 28 oper ter 30 dram. — Glavna naloga bode v prihodnje, gojiti dramo, in društvo naj bi razpisalo nagrade za dramo in veselo igro. — Stroški so ogromni in apelovati bode letos tembolj na požrtvovalnost ob-činstva, če hočemo vsestranski vspevati na tem polji in dalje skrbeti za zanesljive in dobre moči! — Iz-stopiti so imeli iz odbora gg. dr. Bleiweis vitez Tr-steniški, Fr. Drenik in dr. Zupan. — Izvoljeni so bili v novič: gg. Hubad, Bleiweis, dr. Tekavčič in Belé. — Preglednikoma računov pa gg. Zamida in dr. Jan. — G. Dreniku se izreče zahvala za trudo-polno delovanje v društvenem odhodu od leta 1867 dalje. — Društvo imelo je v preteklem letu 29.615 gold. 38 kr. dohodkov in 29.615 gold. 38 kr. stroškov. Gotovine v blagajni je ostalo 455 gold. 57 kr. — Premoženje znaša 1000 gold.

(Podružnica sv. Cirila in Metoda za Žužemberk) in okolica bode imela v petek dne 29. junija t. l. popolno ob 3. uri v šolskem po-slopju občeni zbor: potem bo pa ondi koj občeni zbor č. k kmetijske družbe v Žužemberku.

(Slovensko pevsko društvo v Ptuj) si usoja javiti, da je letošnji veliki koncert, ki je bil spoečetka določen na 5. avgusta t. l., odložen na 8. septembra t. l. Ta odložitev bila je potrebna, ker ni bilo za 5. avgusta godbe dobiti. Vse častita društva, vse gospode člane našega društva, kakor tudi vse rodoljube in prijatelje slovenskega petja op zarjamo, da se blagovoljno na to ozirajo in društvu ohranijo svojo blagonaklonjenost. Vsi go-spodje poverjeniki se pro-sijo, da radi sklepa računov točno pobirajo doneske in vračajo nabiralne pole.

Narodno gospodarstvo.

Kmetijska podružnica v Mokronogu.

Poroča se nam: Pričetkom junija t. l. je imela kmetijska podružnica v Mokronogu svoj prvi letošnji redni občeni zbor. Kakor po navadi je istega sklical podružnice načelnik v svojo bližino namreč na Ra-kovnik. Najprvo moramo izjaviti, da se s krajem, kjer se sedaj redno vrše občeni zbori, nikakor ne za-dovoljujemo ne glede na odborove seje, katere se vrše redno le na domu načelnika! Kmetijska podruž-nica je mokronoška, glavni sedež ji mora biti toraj trg Mokronog in le tu se mora redno vršiti občeni

zbor, a le izjemoma v kakem drugem v področju naše podružnice ležečem kraju! Tudi ni vse eno, ka-terega dne in ob kateri uri se vrši občeni zbor! Le-tos ga je načelnik sklical na četrtek ob deveti uri dopoldne! Pač neumesten manever! Ravno istega dne je naš trg ogledoval gospod deželni predsednik! No pa neglede na to slučajnost, naj bi se občeni zbor nikoli ne vršil v četrtek dopoldne osobito pa ne v slučaju, če bi bil kraj zborovanju izvan Mo-kronoga, kajti ob četrtkih je pri nas tržni in tožni dan in vsak mesec pa enkrat tudi politični uradni dan! Toraj ima tega dne marsikateri ud naše kme-tijske podružnice opravka pri uradu in je vsled tega zadržan udeležiti se občnega zbora, kateri se že tako ali tako redko obiskuje! Tudi v tem oziru je treba previdnosti!

Naša kmetijska podružnica ima tudi svojo dre-vesnico! Pa kaj mislite kje? Prav na skrajnem robu svojega delokroga! Nakupili se neko zemljišče sko-raj tik Smarjete! Pa zakaj tam? Domnevali so si ti tako le: V Smarjeti je neki mož, ki vrlo razume vrtnarstvo i sadjarstvo in ta bo brezplačno podruž-nično drevesnico oskrbljeval! Na to dobroto je hotel njim ta dobri mož tudi izkazati! Trudil se je pre-oejčasa brezplačno, a ko je zahteval povračilo za dnuo, katero je izplačal težakom, našel je odpor in vsled tega se je on tlaki umaknil! Podružnična dre-vesnica bi morala biti tik Mokronoga ali vsaj v naj-bližji bližini! Tu ni izgovora, da bi se tik Mokro-noga ne moglo dobiti v to potrebno zemljišče ali da bi bilo isto predrago ali celo, da bi se tu ne dobilo sposobnega vrtnarja! Kajti tako izgovarjanje bi bilo pravo ubožno spričevalo za tiste, ki se najbolj šte-jejo za prospeh naše kmetijske podružnice delujočim! Pa še nekaj! Naša podružnica je prvotno obsežala našo, trebelsko, sv. trojiško, št. rupsko, mirnsko, šmarješko in škocijansko farno Od teh sta se šmar-ješka in škocijanska farna ločili in ustanovili svojo lastno kmetijsko podružnico in vsled tega je naša podružnična drevesnica prišla v okrožju tuje po-družnice, kar je sila rekla prikazen! Kaj zdaj sto-riti? Po našem mnenju bi sodilo podružnično dre-vesnico odstopiti ovi podružnici, v koje območju zdaj leži in za našo podružnico napraviti drevesnico tik Mokronoga! Pa ne samo drevesnico, temveč tudi trsnico, za katero je že skrajni čas; kajti naši vino-gradi hirajo in kmalu bo treba tu ter tam še nove nasade delati! Tu bi morali imeti v Mokronogu šrambo za poljedelsko orodje in za poljedelske stroje, katere bi naša podružnica naročila in potem v prvi vrsti udom oddajala na rabo proti primerni nagradi! Z ozirom na število udov in na okraj, katerega naša podružnica v svojem območju ima, se mora reči, da naša podružnica kar nič ne napreduje! Treba je več zanimanja za njo: njen napredek posebno med kmeti — posestniki, ker za te je naša podružnica v prvi vrsti osnovana! V to bi se priporočevalo predovanja i razgovori o kmetijstvu po večkrat na leto v vsa-kateri k naši podružnici pripadajoči fari! Vse se da narediti, le dobro voljo, zanimanje i požrtvovalnost na pomoč! Kazalo bi tudi da naša kmetijska družba odpravi ali vsaj zniža pristopnino in s časoma — če možno — tudi letnino! Mnogo bi bilo še v tej za-đevi poročati, pa naj bo za zdaj dovolj!

Vabilo na naročbo.

S 1. julijem se prične naročba na „Slo-venca“ za drugo polletje.

Ob tej priliki svojim somišljenikom iskreno priporočamo razširjanje katoliških listov. Dogodki najnovejšega časa vzlasti na Oger-skem in Francoskem nam zopet očitno ka-žejo, kam pride človeška družba, ako se ji spodmakne krščanski podstav. Javno življenje, šola, družina, vse naj je brezbožno tudi pri nas. Proti temu treba odločno delo-vati vsem katoličanom. V tem oziru imajo prevažno nalogo tudi časniki. Ljudstvom treba pouka, pozitivnega nauka Kristusovega, sicer zabredó v vedno hujšo nevednost, v zmoto, v nesrečo.

Tudi katoliškim Slovincem treba, da ohrani-mo vero in poštenje, ker le na tej podlagi se gradi dom gmotnega blagostanja. Zato treba delovati tudi slovenskim listom.

Zavest nam pravi, da se pošteno tru-dimo v tem oziru pri „Slovenca“ spolnovati svoje časnikarske dolžnosti. List pa se bo

tem bolj spopolnoval, čim več bo imel podpore duševne in gmotne.

„SLOVENEČ“

velja za ljubljanske naročnike v administraciji:

Vse leto 12 gl. | Četrta leta 3 gl.
 Pol leta 6 " | Jeden mesec 1 "
 Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. na mesec.
 Po pošti velja predplačan:
 Vse leto 15 gl. | Četrta leta 4 gl. — kr.
 Pol leta 8 " | Jeden mesec 1 " 40 "
Upravništvo „Slovenca“.

Telegrami.

Po Carnotovem umoru.

Turin, 27. junija. Na tisoče italijanskih delavcev je že zaradi tamošnje razburjenosti ostavilo Francijo. V Turin jih je že prišlo 3000 in še drugi pridejo.

Avignon, 27. junija. Zaprti so dva anarhista, ki sta proti italijanskim delavcem odobrvala Carnotov umor.

Lyon, 27. junija. Mestni zastop je sklenil, da se udeleži Carnotovega pogreba in dovolil 10.000 frankov, da se Carnotu v Lyonu postavi spomenik. Predsednik italijanske kolonije je izdal izjavo, da Italijani obsojajo umor, kateri je zakrivil jeden njih rojak in sočuvstvujejo s francoskim narodom. Župan bode dal to izjavo nabiti po zidovih.

Rim, 27. junija. V zbornici je danes izjavil minister vnanjih stvari, da je francoska vlada obljubila, da bode Italijane varovala. To je tudi storila. Javna oblastva so najodločneje postopala proti napadom na Italijane. Minister je prepričan, da francoska vlada ohrani mirno kri, kakor jo je dosedaj.

Volitey francoskega predsednika republike.

Versailles, 27. junija. Desničarji so sklenili pri prvi volitvi postaviti generala Fevriera za kandidata za predsedništvo republike.

Versailles, 27. junija. Ko se je imela začeti seja narodnega sebranja, bile so napolnjene vse tribune diplomatov. Dupuy se je usel na ministerski klopi. Kazimira Perriera ni bilo k seji. Predsednik Challemel Lacour je nagovoril zbor s sledečimi besedami: Žalostni dogodek, ki je dal povod, da se je sešlo narodno sebranje, je vžalil Francoze brez razlike in vse pretresel. Potem je predsednik prečital člane ustave, ki se tičejo volitve predsednika republike in pozval sebranje, da se konstituira in odredi izžrebanje funkcionarjev. Dejeante predlaga, da se odpravi predsedništvo republike. Poslanec Michelin tudi hoče govoriti, ali predsednik ne da besede. Poslanec Beaudry d' Asson hoče tudi govoriti. Od več strani se slišijo kliči: "Molčite!" Člani sebranja začno se klicati po imenih. Več članov sebranja je odšlo v park, ko so oddali glasove.

Versailles, 27. junija. Pri volitvi predsednika se je oddalo 851 glasov, ker je bilo šest glasov neveljavnih je absolutna večina znašala 423 glasov. Kazimir Périer je dobil 451 glasov, in je bil torej izvoljen. Brisson je dobil 195, Dupuy 97, Fevrier 53, Arago 27 in 22 glasov se je razcepilo.

Versailles, 27. junija. Koncem seje je šel ministerski predsednik z vsemi ministri k Kazimiru Périeru, da mu je prečital zapisnik seje, v kateri je izvoljen predsednikom republike. Challemel Lacour je imel nagovor na Kazimira Périera, na katerega je odgovoril poslednji s solzami v očeh. Rekel je, da je ganjen vsled časti, da pa tudi pozna težavo moralne odgovornosti. Rekel je, da bode republiki in demokraciji posvetil ves svoj patriotizem, svojo odločnost in iskrenost svojega prepričanja. Gledal bode, da bode vestno spolnoval dolžnosti. Potem je Kazimir Périer vsprejel častitke poslancev in senatorjev.

Pariz, 27. junija. Dvomi se, da bi Dupuy še ostal ministerski predsednik. Govori se,

da Burdaue prevzame sestavo nove vlade. Dupuy bode zopet predsednik zbornici.

Pariz, 27. junija. Vozeč se v Pariz je sedel Dupuy poleg Kazimirja Perriera, za njima so bili v treh vozeh ministri. Na vsej poti so se slišali viveklici. Dupuy je dal ostavko ministerstva. Uradni list še danes priobči, da se ministerstvu naroča, da še dalje vodi vladne posle. Zvečer je Perrier obiskal Carnotov mrtvaški oder. Obiskal je tudi vdovo in jej izrekel svoje sožalje. Časopisi, izimši socialistični, so s Perrierovo izvolitvijo zadovoljni. Pravijo, da je odgovor na izzivanje anarhistov.

Dunaj, 28. junija. Cesar je odpotoval opoldne v Ischl. da obiše nadvojvodinjo Marijo Valerijo. Iz Ischla odpotuje v soboto v Trident in Madono Campiglio.

Dunaj, 28. junija. „Wiener Zeitung“ objavlja, da je cesar imenoval nadvojvodinjo Marijo Anuncijato za opatinjo zavodu plemenitih gospej v Pragi.

Dunaj, 27. junija. Pešpolk nadvojvoda Albreht je danes primerno praznoval petindvajsetletnico bitke pri Trutnovu.

Budimpešte, 27. junija. Zbornica poslancev je danes razpravljala o zakonuglede verske vzgoje otrok. Pater Maturka je zagovarjal predlogo, ki je v interesu miru mej raznimi verami. Apponyi je ugovarjal predlogi, ker omejuje pravice starišev. Ko je pravosodni minister še predlogo zagovarjal, se je vsprejela v glavni in podrobni debati.

Peterburg, 27. junija. Car ruski se je na kolodvoru v Borkiju sešel s carico, ki se je povrnila s Kavkaza. Bila sta potem pri blagoslovljenju nove cerkve v Borkiju.

Carigrad, 27. junija. Kralj Aleksander se je opoldne semkaj pripeljal. Vsprejeli so ga veliki vezir z več generali in dostojanstveniki, in osobje srbskega poslanstva. Kralj se je potem odpeljal v palačo Ildiz Kiosk. Prihod ladije, na kateri se je vozil kralj, so bili pozdravili z 21 streli.

Bruselj, 27. junija. Senat je vsprejel volilni zakon in začasni budget.

London, 27. junija. Japonska vlada je kitajski predlagala, da skupno postopata na Korei. Ko je kitajska vlada ta predlog odbila, je japonska izjavila, da bode sama posredovala. Poslala je na Koreo 6000 mož, ki so zaseli glavno mesto. Kralj je vjet.

Chicago, 27. junija. Delavci na glavnem kolodvoru so ustavili delo. Misli se, da se bode štrajk razširil.

Umrli so:

25. junija. Janez Ahlin, črelnar, 24 let, Kravja dolina 11, jetika. — Marija Vidmar, kajzarjeva hči, 19 dni, Karolinska zemlja 4, božjast.

26. junija. Marija Kralj, livarjeva hči, 4 $\frac{1}{2}$ leta, sv. Petra cesta 56, davica.

27. junija. Anton Zorec, posestnikov sin, 8 let, Florjanske ulice 38, davica.

V bolnišnici:

24. junija. Ana Žerovnik, gostija 65 let, črevesni katar.

Tržne cene v Ljubljani

dné 27. junija.

	gl.	kr.		gl.	kr.
Pšenica, m. st.	7	30	Speh povojen, kgr.	—	66
Rež,	5	50	Surovo maslo, "	—	72
Ječmen,	5	50	Jajce, jedno	—	2
Oves,	6	50	Mleko, liter	—	10
Ajda,	7	—	Goveje meso, kgr.	—	64
Proso,	5	—	Telečje	—	60
Koruza,	5	70	Svinjsko " "	—	68
Krompir,	1	80	Koštrunovo " "	—	38
Leča, hktl.	12	—	Piščanec " "	—	35
Grah,	10	—	Golob	—	15
Fižol,	8	—	Seno, 100 kgr.	1	80
Maslo, kgr.	—	78	Slama, 100	—	1 96
Mast,	—	68	Drva trda, 4 kub.m.	6	20
Špeh svež,	—	58	" mehka, 4 " "	4	80

Uradne
in trgovske
KOVERTE
s firmo priporočila
KAT. TISKABNA
v Ljubljani.

J. N. POTOČNIK
krojaški mojster v Ljubljani, Marije Terezije cesta št. 2
(v Tavčarjevi hiši) 357 6—1
se priporoča prečistiti duhovščini v izdelovanje najraznovrstnejše
duhovniške obleke in talarjev
po nizki ceni, zagotavljajoč trajno delo iz trpežnega blaga, točno in prijazno postrežbo. — V zalogi ima najboljše blago razne kakovosti iz najzanesljivejših tovarn.

Vremensko sporočilo.

Dan	Čas	Stanje		Veter	Vreme	Mokrine na 24 ur
		zrakomera v mm	termomera po Celsiusu			
27	u. zjut.	734.4	18.0	brezv.	oblačno	0.00
	u. pop.	734.0	19.4	m. vzh.	del. jasno	
	u. zveč.	738.0	14.6	sl. vzh.	oblačno	
Srednja temperatura 17.3°, za 1.6° nad normalom.						

Zahvala.

362 (1)

Vsem, kateri so mej boleznijo in ob smrti našega iskreno ljubljenega, nepozabnega sinčka, oziroma brata

Tončka

izrazi in kakeršensibodi način toli tolažeče sočutje, bode izražena preserna zahvala. Osobito zahvalujemo prečast. g. kanonika J. Rozmana, župnika šentjakobskega, čast. g. kapelana J. Oblaka, darovalce krasnih vencev, solske tovarise pokojnikove za darovani venec, gg. pevce, kateri so zapeli ganljivo žalostinko na mirodvoru, in izredno obilne spremljevalce pri pogrebu. Podpisanim je vse to v neizmerno tešilo ob britke izgubi.

V Ljubljani, dne 28. junija 1894.

Zalujoča rodbina **A. Zorec.**

Prošnja.

Z odlokom dné 5. majnika t. l. je c. kr. namestništvo v Gradcu potrdilo pravila »Delavskega bralnega in pevskega društva v Mariboru«. To društvo ima namen, gojiti slovenski jezik v medsebojnem občevanju društvnikov, gojiti slovensko umetno petje, pospeševati vsestransko izomiko delavskega stanu in konečno, utrditi in ohraniti narodnostno zavednost v delavcih slovenskega rodu.

Naloga, katero si stavi društvo, je torej ne samo velikega pomena za izobražbo delavskega stanu, ampak tudi jako važna za razvoj slovenskega življa v Mariboru. Da pa društvo svoj namen doseže, treba mu je trdne gmotne podlage. Društvo si mora najeti prostore, omisliti si knjižnico, muzikalije in druge stvari. Oziraje se na težave, s katerimi se ima boriti vsako društvo posebno ob početku svojega delovanja, in z ozirom na ne ravno predobro gmotno stanje njegovih udov, računi društvo na vsestransko podporo bolj premožnih slovenskih rodoljubov, ki bi s svojim pristopom kot ustanovniki ali podporniki velik naroden dar doprinesli; istotako apeluje na podporo narodnih zavodov in društev, da bi se tega za Maribor prepotrebnega društva pri različnih prilikah spominjali. Posebno pa se priporočamo blagohotnosti najbližjih nam štajerskih in v zlasti mariborskih rodoljubov, da bi nas po možnosti podpirali, bodisi z denarnimi prispevki, bodisi s knjigami, sekiricami itd. Vsaka najmanjša knjižica ali spis, sekirica, kakor druge za društvo potrebne stvari sprejemale se bodo jako hvaležno. Upamo tudi, da nas slovenski založniki in pevska društva razveselje z darovanjem kakih sekiric ali knjig.

Darila naj se blagovolijo pošiljati pod naslovom: Štefan Skrbinšek, Augasse, Pfrimeis Haus, Maribor.

Ustanovni občni zbor bode dné 1. julija v prostorih hotela »Erzherzog Johann« ob 1/8. uri zvečer, h kateremu uljudno vabimo slovenske rodoljube.

V Mariboru, dné 24. junija 1894.

Zčasni odbor.

Najsigurnejše in najboljše
nalaganje glavnice

je v

4% zastavnih pismih galiskega zemljiško-kreditnega društva.

Isti osiguravajo

več nego 4odstotno obrestovanje

ter so

pupilarno varna,
davka in fatiranje prosta,
spodobna za kavcije,

posebno za vlaganje častniških ženitvenih kavcij;
razven teh prednostij je vrednost vsacih 100 gl. zastavnih pisem osigurana z gl. 253.33 hipotekarne vrednosti.

Ta zastavna pisma dobiti so po dnevnem kurzu pri

J. C. Mayerju, menjalnica in bančni zavod
v Ljubljani. 295 11

Janez Novak,
barvarski mojster in posestnik na Križu šte. 29,
pošta Kamnik na Kranjskem,
priporoča se prečast duhovščini in gospodom podjetnikom za izvrševanje vsakovrstnih barvarskih del, kakor barvanje stolpnih streh itd. Popravilja in pozlačuje tudi stolpne križe, strelovođe itd. brez posebnih priprav, z najmanjimi 343 okolnostmi po prav nizki ceni. 3-3
Ker deluje že mogo let v označenih strokah, torej jamči za vsako po njem izvršeno naročilo. — Mnogo priznalnih in pohvalnih pisem je na razpolago.

Cerkvene ure,
potem ure za samostane, šole, tovarne, javna poslopja izdeluje izvrstno dobro, strokovnjaški sestavljene in narejene vsled razdelitve dela mnogo bolje in ceneje, kakor drugi konkurentje, in z ugodnimi plačilnimi pogoji za župnijske urade in občine
tovarna za cerkvene ure s parno vršo 341 4-2
FR. MORAVUS v Brnu na Moravskem.
Proračuni cen zastoj in franko.
Premovano s prvimi darili v Londonu, Bruselju, Palermu, Kromerizu, Lincu, Boškoviču itd.

Tovarniško zalogo
šivalnih strojev
in
pristrojev
za vozarenje
ima
IVAN JAK
v Ljubljani, Dunajska cesta 13.
Ceniki zastoj in franko.

Učenec
poštenega vedenja iz dobre rodbine se tako sprejme v kupčijo s specerijskim blagom. Kje, pové iz prijaznosti upravnništvo. 355 3-2

Oklic. 359 3-1
Na prošnjo podpornega društva onemoglih duhovnikov dijeceze ljubljanske se odredi
prostovoljna prodaja
poprej gosp. dr. Janeza Semena zemljišča na Podgorici št. 12 obstoječega iz stanovalne hiše, gospodarskega poslopja, travnikov in njiv
na dne 12. julija t. l. popoldne ob 2. uri na licu zemljišč.
Skupilo se bodo obrnilo v korist podpornega društva. Posestvo je cenjeno na 1700 glđ.
Dražbeni pogoji se morejo upogledati v uradnih urah pri podpisnem sodišču in se bodo objavili pred prodajo.
C. kr. okrajno sodišče Mokronog,
dne 26. rožnika 1894.

Pivovarna
BRATOV KOSLERJEV v Ljubljani
priporoča svoja
na mejnarodni razstavi živil na Dunaji leta 1894.
z zlato svetinjo
odlikovana, priznana izborna in najbolje vležana
piva.
Vselej v zalogi so: 361 (6-1)
vležana, marcna in izvozna piva,
pivo v steklenicah.
Postrežba solidna, točna in zanesljiva.

Dunajska borza.

Dne 28. junija.		Dne 27. junija.		4% srečke dunajske parobrodne družbe . 135 glđ. — kr	
Papirna renta 5%, 16% davka	98 glđ. 05 kr.	Ogerska zlata renta 4%	121 glđ. 20 kr.	Avstr. rudečega križa srečke, 10 glđ.	18 . 10 .
Srebrna renta 5%, 16% davka	98 . 10 .	Ogerska kronina renta 4%, 200 kron	95 . 05 .	Radolfove srečke, 10 glđ.	22 . 25 .
Zlata renta 4%, davka prosta	121 . 45 .	4% državne srečke l. 1854., 250 glđ.	148 . 50 .	Salmove srečke, 40 glđ.	73 . — .
4% avstrijska kronina renta, 200 kron	97 . 85 .	5% državne srečke l. 1860., 100 glđ.	157 . 75 .	Waldsteinove srečke, 20 glđ.	50 . — .
Akcije avstro-ogerske banke, 600 glđ.	1005 . — .	Državne srečke l. 1864., 100 glđ.	197 . — .	Ljubljanske srečke	24 . 30 .
Kreditne akcije, 160 glđ.	351 . 10 .	Zastavna pisma avstr. osr. zem. kred. banke 4%	98 . 50 .	Akcije angio-avstrijske banke, 200 glđ.	154 . 50 .
London, 10 funtov strl.	125 . 35 .	4% kranjsko deželno posojilo	97 . 70 .	Akcije Ferdinandove sev. želez, 1000 gl. st. v	3120 . — .
Napoleonodor (20 fr.)	9 . 98 1/2 .	Kreditne srečke, 100 glđ.	196 . — .	Akcije južne železnice, 200 glđ. sr.	106 . 25 .
Ossarski cekini	5 . 93 .	St. Genois srečke, 40 glđ.	70 . — .	Papirnih rubeljev 100	134 . 25 .
Nemških mark 100	61 . 45 .				

Nakup in prodaja
vsakovrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd.
Zavarovanje za zgube pri žrebanjih, pri izžrebanju najmanjšeza dobitka.
Kulantna izvršitev naročil na borzi.

Menjarnična delniška družba
„MERCUR“
Wollzeile št. 10 Dunaj, Mariahilferstrasse 74 B.

Pojasnila vseh gospodarskih in finančnih stvarih, potem o kursnih vrednostih vseh špekulacijskih vrednostnih papirjev in vestni sveti za dosego kolikor je mogoče visocega obrestovanja pri popolni varnosti
naloženih glavnice.